

elling lär oss konsten att ta med inlevelse.

ilsson, barnboksförfattare mer än 120 utgivna titlar tar om sitt författarskap.utom medverkar Anneli on, präst.

Församlingens Hus deryd och Danderyds

-8 november, lördag 17.00, söndag 9.30-15.00.

lan/info om Healing Circle, ater och kreativa dagar: i.amilon@svenskakyrkan.se 0702-59 00 68.

rimsvandring

ag 20 september holms Stifts Stjärnvand- cirka 15 km genom ort och stad.

går från Sätraängskyrkan går till Jakobs kyrka vid strädgården.

bs kyrka möter vi 15.00 andra vandringsgrupper n gemensam pilgrims-

ed matsäck och vatten för n. Anmälan senast 18/9 olf Häagg 070-545 88 75. nformation kommer rsamlingens hemsida acebook under augusti.

målning

ig måla ikoner. : onsdagen den 23/9 -21.00 i Vangslidret, ängskyrkan. ad: 1800 kr för 10 gånger usive material. älan till ledare Pyret erg, 08-755 23 35.

Kyrkans förskola 50 år – kom och fira!

Det firar vi söndagen den 30 augusti 11.00 i Danderyds kyrka. Efter Gudstjänsten med små och stora blir det firande med korv, tårta och hurra i Församlingens Hus. Välkommen alla ni som gått, arbetat eller på andra sätt varit engagerade i Kyrkans förskola.

Den 15 augusti 1965 öppnade förskolan under namnet Kyrkans småbarnsskola. Heltidsanställd förskolelärare var Elsie Larsson och det första inskrivna barnet hette Vicki Schalin. Idag går 90 barn på Kyrkans förskola i Enebyberg, Stocksund och Djursholm. Förskolan är internationellt miljöcertifierad (Grön flagg), har fått hedersomnämning 2011 och 2015 samt kvalitetsutmärkelse 2012 från Danderyds kommun.

Konfirmation i vinter?

Några platser kvar till Vintergruppen i konfirmation i Danderyds församling. Kreativitet är den röda tråden här, det blir bio, klättring, fotografering, inbjudna gäster och samtal om allt mellan himmel och jord. Vintergruppen har två helgläger och veckoträffar. Kostnadsfritt. www.konfirmandidanderyd.se

FOTO: ELLIOT ELLIOT

Prata om döden!

Få av oss har funderat på hur vi vill ha det när vi dör. Vi behöver prata mera om det, säger professor Carol Tishelman.

FOTO: STEFAN ZIMMERMANN

Vara smärtfri. Klar och redig. Ha kvar sin humor. Få ta avsked av närstående. Reda ut ouppklarade saker med andra. Vad kommer att vara viktigast för dig när du är döende? Det undrar professor Carol Tishelman som vill att fler ska börja

tala om hur vi vill ha det när vi ska dö.

Carol Tishelman är både sjuksköterska och professor i innovativ vård och omsorg vid Karolinska Institutet och Karolinska universitetssjukhuset. Tillsammans med Olav Lindqvist vid Umeå Universitet driver hon forskningsprogrammet DöBra.

– Döden orsakar lidande på många olika sätt, men det som händer kring döende, död och sorg kan vi tillsammans göra något åt. Vi vill nå ut till dem som finns kring döende människor – anhöriga, vänner, grannar och kollegor – och hitta sätt att stötta dem att våga engagera sig, säger Carol Tishelman.

För att få igång samtal om döden har programmet DöBra bland annat översatt och vidareutvecklat en kortlek med 37 påståenden som exempelvis "att inte ha svårt att andas", "att behålla min värdighet" eller "att ha mina närmaste omkring mig". Genom att rangordna de olika påståendena, gärna tillsammans med sina närstående, kan man komma fram till hur man vill ha det när döden närmar sig.

– En del saker har man kanske aldrig funderat på tidigare. Det viktiga här är samtalet, inte resultatet som ju kan ändras över tid. Min egen man som jag varit gift med i 40 år gjorde en del andra prioriteringar än vad jag trodde att han skulle göra, säger Carol Tishelman.

MIA SJÖSTRÖM

FOTO: MATHAIS ROTH

20 begravningar och ett bröllop

Begravningen skulle snart börja. I samma stund som Ulla klev in över tröskeln i Hedvig Elenonora kyrka fick hon syn på Mikael.

– Jag blev helt pirrig när jag såg dig, säger Ulla Tillgren och tittar på Mikael Settergren som idag är hennes man sedan fem år. Det var andra gången i livet hon såg honom där och då på begravningen. För trots att Ulla och Mikael är sysslingar hade de bara träffat varandra en gång tidigare på ett släktkalas i Småland.

– Jag minns att jag tänkte att du såg snygg ut i sorgkläder. Jag visste redan i kyrkan att du var den rätte och såg till att sätta mig i bänkraden bakom dig så att jag kunde se på dig, fortsätter hon.

Begravningen var speciell. Det var Mikael's ingifta morbror, som bland annat varit trollkarl, som begravdes och kyrkan var full av släkt, vänner – och trollkarlar. – På middagen efteråt tog Ulla med sig sin pappa som "förkläde" och satte sig mitt emot mig. Det var bra, för annars hade jag varit för blyg för att prata med Ulla, säger Mikael, som även han visste att Ulla var den rätta när hon klev in i kyrkan.

Mikael vara bara uppe i Stockholm över dagen för begravningen. Innan han for hem till Göteborg igen bytte han och Ulla nummer med svepskälet att de skulle planera musiken till nästa släkträff.

Med tiden blev de ett par och Mikael flyttade upp till Stockholm och Ulla.

Sedan dess har de varit på ett tjugotal begravningar tillsammans. En del var väntade dödsfall, andra mer abrupta.

– Min egen mamma och mina barns mamma dog samma dygn, säger Mikael. Och min pappa dog tre veckor innan mitt och Ullas bröllop. Vi begravde honom en vecka innan vi gifte oss och jag minns att jag planerade musiken till vårt bröllop och hans begravning samtidigt, säger Mikael som tycker att musiken spelar en viktig roll på begravningar.

– Musiken får en att slappna av och sänka axlarna. Visst finns det musik som man direkt gråter av, men man behöver inte spela det sorgligaste. Till pappas begravning valde vi jazz.

Mikael's och Ullas gemensamma gammelmormor tyckte att begravningar var trevliga för då träffade man släkt och vänner och åt god mat. De valde att ha med en bild på henne på sin egen bröllopsinbjudan – utan henne hade de varken funnits eller träffats. Och de tycker sig båda ha fått med sig mycket av hennes inställning till livet och döden.

– Vi försöker leva här och nu, resa med barnen, äta gott och ha trevligt och umgås. Att så många omkring oss har dött har gjort att vi inte skjuter upp saker, för vips en dag så är det över, säger Ulla ♦